

ÉVKÖZI 34. VASÁRNAP

1-4 oldal

Krisztus a Mindenség Királya

Olv.: 2Sám 5,1-3 – Kol 1,12-20 – Lk 23,35-43

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL***Szentmise bevezetése***

Kedves Testvérek! Krisztus Király vasárnapja, ünnepe van. A világ mindig földi Paradicsomról álmodik és még veszi azt a bátorságot is gyakorta, hogy meg is ígéri nekünk ezt a földi Paradicsomot. Jézus Krisztus pedig lelki mennyországot ígér. Ezen a vasárnapon, ahogy a bevezető énekben is kifejeztük, minden király hódol néki. Hát mi vagyunk a királyok, Isten királyi népe. Királyságok már szinte nincsenek, de talán pontosan ezért egy egészen sajátos üzenet ebben a XXI. században ez az ajánlat, Jézus Krisztus ajánlata. Nézzünk önmagunkba és királyi méltóságunk után ő kutakodjunk, próbáljunk válaszolni az Istennek, hogy mit jelent nekünk hogy hozzá tartozunk.

Szentbeszéd

Kedves Testvérek! Krisztus Király ünnepe a modern kor emberének szóló üzenet. Hiszen a királyság mint fogalom elsősorban az ókori kelet világában természetes volt, magától értetődő. Aztán, ahogy hallottuk a mai szent olvasmányban, a zsidók világában is folytatódott a pogány népeknek ez a királysággal kapcsolatos elgondolása. Aztán eljutottunk az újkorba és semmi se változott abban az értelemben, amit a király, a földi királyok helyett ígértek a világnak a világ hatalmasai.

És pontosan hogy a mi csalódottságunkat elvegyék, az Egyház egy új ünnepet hozott be a világunkba. Ez egészen érthető volt a XIX. század utáni időben. Ez egy XX. századi ünnep, Krisztus királyságának az ünnepe, és ez a mai vasárnap is ennek az ünnepnek a központi üzenetét akarja ránk bízni, hogy fölismerjük azt az ajándékot, amely Krisztus Király ajándéka a mi számunkra, nekünk embereknek, akiknek az emberi problémáit a világ sosem fogja megoldani. Néha még próbálkozásai is nagyon gyéren vannak, de akkor sem képes az ember a maga eszközeivel az ember kérdéseire, igazi problémáira válaszolni. Mert az ember istenarcú lény, az ember az Isten képére és hasonlatosságára teremtett lény, szabadságra szánja az ember életét az Isten, szabadnak teremtett bennünket, de nem függetlennek, istenarcúnak, de nem Istennek. És pontosan mindezeknek a fényében gondolunk vissza az ókor üzenetére, a zsidóság üzenetére és próbáljuk újragondolni az életünket Krisztus királyságának a fényében.

Testvérek, ahogy már említettem a szentmise bevezetőjében, az ókori keleten a királyság úgy létezett, mint isteni intézmény. A királyság, illetve a királyságot képviselők az istenek kapcsolatát, hiszen sokistenhitről van szó, hogy így mondjam, szervezték az emberekkel. Hát ez egy sajátos kapcsolat volt, sok gondja volt az emberiségnek az istenekkel. És micsoda ajándék, kevésszer gondolunk erre, amikor a kereszténység az egyistenhitével ajándékozott meg bennünket. Hiszen az a sok Isten uralkodott rajtunk, könyörögni kellett előttük, bocsánatot kérni, ha nem voltunk olyanok, mint amilyet elvártak tőlünk az istenek. Hálát kellett adni, ha valami úgy sikerült, ahogy az isteneknek tulajdonítottuk és az ember kiszolgáltatott lényként élte a sok isten vonzásában a mindennapjait.

És aztán megjelenik a zsidók egyistenhite, annak az Istennek a jelenléte a világban, aki a Teremtő, aki világot teremt, mert szeret, aki embert teremt, mert szeret, aki Isten és aki az egyszülött Fiát adja nekünk, mert minket még a Fiánál is jobban szeret. Hogyha ennek a

fényében gondolunk vissza arra, amit oly sokszor hallunk a napjainkban, zsidó- keresztény örökségünk van, hát testvérek, ez a zsidó örökség az egyistenhit. A zsidó örökség áldott örökség és a kereszténység örökség ebből bontakozott ki, akár így is mondhatnám, szintén a szentmise bevezetőjében is említettem, bontakozik ki a mi istenkirállyal való kapcsolatunk, bontakozik ki a mi királyi méltóságunk, hiszen nekünk csak válaszolni kell a szeretetre. Szerencsétlen az az ember, aki ezt nem tudja értékelni, aki nem tud mit kezdeni a másik ember elkötelezett szeretetével. Akár így is mondhatnám: a maga halálát készíti ezzel elő az ember, mert szeretetből élünk, erre születünk.

És ha valamikor, akkor éppen ezen a mai ünnepen, Krisztus királyságának ünnepén valóban arra a mennyei országra kell gondolnunk, amely országnak királya Krisztus, aki a szíveknek a királya. Aki azt akarja, hogy mi újjászülessünk az ő szeretetében, aki arra akar bennünket tanítani, hogy mi egymással való szeretetkapcsolatunkban új életet éljünk, egymásért éljünk, és ez teremti meg Krisztusnak a királyságát ebben az evilági világban. Hiszen ennek a világnak világi arculata van és Jézus Krisztus királysága pontosan azt akarja, hogy ez a világ nyerje vissza az isteni arculatát, hogy az ember valóban legyen tudatában annak, hogy Isten képére és hasonlatosságára teremtetett.

Tehát ez a mai vasárnap ebből a szempontból nagyon nagy ajándék – lehet. Azért mondom, hogy lehet, mert mi egy sajátos helyzetben vagyunk. Hiszen a XIX. század bálványai leomlottak és pontosan az újkori ember a legnagyobb várározással a XIX. század felé fordult. Itt sok mindenre kellene utalni. Elsősorban evilági felszabadítására az embernek, ami minden vesztünknek okozója, de ugyanakkor az Istent felejtő ember ezek felé a várározások felé fordult. A XIX. század bálványai, a tudomány, a haladás, a világbéke. Hát sikerült, a XX. században kiábrándultunk mindebből.

A XX. században egyébként megint mi magyarok kerülünk bele a világtörténelembe, mert a XX. századnak, legalábbis a mi szemszögből nézve, egyik tragikus története a trianoni békediktátum, amikor a történelmi Magyarországot kivégezték és elkezdődött egy új világ. A mi számunkra mindenképpen, de mások számára is, mert már akkor megjövendőlték a várározással teli embernek azt, hogy a XX. század mindennapjaiban, életében a trianoni döntés újabb világháborúknak az előkészítője, és azóta csak háborúk vannak. És most eljutottunk a XXI. századba, amikor újra világháborút emlegetnek és megint bizonyos értelemben a XIX. századnak a műve ez, és egy kicsit hozzátartozik ehhez mindaz, ami velünk történt 1920-ban.

Mindenesetre, kedves Testvérek, akik mesterségesen nem akarják fönntartani ezt az ábrándot a tudományról, a haladásba és a világbékébe vetett hamis ábrándot, azok arról beszélnek, és a XXI. század elején ez a mi legnagyobb tragédiánk, hogy a hitetlen ember mondja az ideológiáját. Nem az igazságait, az ideológia az, ami megvalósíthatatlan, az ideológusok azzal foglalkoznak, ami ábránd. Mindenesetre, a mai világ hitetlenjei, sajnos itt Európában is elmondhatjuk, egy Isten nélküli világot terveznek, megkérdésünk nélkül nyilvánvalóan. Egyébként ennek a hitetlen világnak az egyik jellemzője, hogy nem kérdezi meg az embert és a feje fölött hozza a döntéseit. Persze ezt a diktatúrákkal kapcsolatosan szoktuk emlegetni, most meg demokráciát emlegetünk, miközben jó lenne, ha mutatnának legalább egy demokratikus berendezkedésű országot.

A hitetlenek azt mondják, hogy az istenhit meg az isteni világ az ember vágyaiban születik, az istenhitet meg az isteni világot mi találtuk ki a magunk vigasztalására. Mert be kellett látnunk, egyébként ebben igazuk van akár a liberálisoknak, hogy szabadságra vagyunk ítéltetve. Merthogy arról van szó, hogy az ember az emberi problémáit a tudomány segítségével hívásával, a haladásra gondolva nem képes megoldani.

A világbékéről ne is beszéljünk, mert talán éppen abban van a legnagyobb tévedése az embernek. Különbözik a napjainkban is ez újra virul, amikor még az Egyház is arra szólít föl bennünket, hogy imádkozzunk a békéért, közben egymás kezébe adogatjuk a fegyvereket, hogy minél sikeresebben akadályozzuk meg a békét. Kár is róla beszélni. Mindenesetre testvérek, a XIX. század után az embernek be kell látnia, hogy a tudományok, a haladás nem képes megoldani a mi emberi problémáinkat. Mert az ember személyiség, az ember szabad lény, következésképpen a személyi problémái – mik az igazi személyi problémáink? a mindennapi gondjaink, szenvedéseink, megpróbáltatásaink – olyanok, amikre valójában a világnak nincs válasza. De ígéri, ígéri a földi Paradicsomot.

És éppen ez a mai ünnep hozza a világunkba be az isteni választ. Mert az, hogy az ember szabadnak született, az magában hordozza a bűnt is. Meg lehet szüntetni a bűnt, de akkor el kell venni az ember szabadságát, akkor megszűnik az ember – a diktatúrákban azt mondták: csordalény – megszűnik az ember embernek lenni. De hogyan lehet az embernek válaszolni a mindennapi gondjára, bajára és elsősorban a szenvedésére? Éppen tegnap este a váci kórházban álltam ott egy 33 éves fiatalember betegágyánál, aki várja a halálát, sokszoros áttétellel az egész szervezetében és a napjait lehet számlálni. Persze ő szegény bizakodik, és ilyenkor az ember maga is, amikor egy ilyen ember ágyánál áll meg, ugyan mit tud mondani? Lehet-e emberi szóval előállni? Mindenesetre, Testvérek, Krisztus Király ünnepe ezért oly fontos, mert valamiképpen az emberi szenvedés problémájára úgy válaszol, hogy nem veszi el a szabadságát, vállalja a kockázatot, hogy ha az embernek van szabadsága, akkor rosszat is tud tenni és tesz is, mert minden szabadság gyökerén ott van a bűnre való hajlandóság is.

És pontosan ez a mai ünnep válaszol erre a legnagyobb problémánkra, mégpedig az isteni választ adja, mert egyetlen válasz van, az amit Krisztus Király hoz el nekünk. Ő a kereszten uralkodó Király, a trónusa ennek a Királynak a kereszti. Ebben a kicsi kápolnában mindig rácsodálkozunk erre a golgotai kép jelenetre, ami fölöttünk magasodik. Hogyan lehet az ember gondjára, bajára válaszolni úgy, hogy vállaljuk a kockázatot, a bűnnek a kockázatát? Isten vállalja, Jézus Krisztus vállalja, mert egyedül ez a válasz válasz az embernek. A rációnak nincs válasza a rosszra, mert egyetlen válasz az áldozat. Áldozat értünk, emberekért. Miért? Mert szeretet. Csak a szeretet a magyarázata mindannak az áldozatnak, amit Isten hoz az emberért, mindannak az áldozatnak, amit hozunk egymásért. Ennek nincs racionális indoka, nincs racionális oka.

Egyetlen válasz van, az Ószövetség válasza. Oly sokszor állítom a Testvéreket elé: az Isten a szeretet Istene – értünk! Ez a válasz, ez a szeretet válasza: értünk! Ez a mi válaszuk egymásnak: érted. És ha az Újszövetség válaszát mondom, akkor ez – a jobban! Isten jobban szereti az embert a Fiánál is. Isten egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen. Aki az életét adta értünk, mert nagyobb szeretete senkinek nincs annál, mint aki az életét áldozza oda. Mi a válasz? Ez a jobban! Minden emberi kapcsolatot, az Újszövetség válaszát tekintve, ez kell, hogy meghatározzon: jobban szeretlek téged magamnál.

Testvérek, nincs más válasz, ez a krisztusi válasz, ez a Krisztus Király válasza, és ez a válasz teremtetett számunkra lelki mennyországot, ez a válasz teremtheti meg ebben a világban a Krisztus országát, amely országnak a Királya Krisztus, akinek a trónusa a kereszti. Mert értünk áldozza oda életét, mert szeretet, mert jobban szeret bennünket magánál és ez teremt egy új életet, egy új világot. Ez a kereszti csodátlansága. Csodát vártak Jézustól, amikor keresztre feszítették. Ha Isten fia vagy, szállj le a keresztről és hiszünk benned. Csodákra gondoltak akkor is, akik ott voltak a kereszti tövében, hiszen annyi csodát tett, hát most tegyen csodát önmagáért. Nem tett. Mert csodát legfeljebb értünk tesz. Csodát önmagáért nem tud tenni még az Isten se. Az Isten csodája? A kereszti csodátlansága!

A gyönyörű latin mondásban megfogalmazott üzenet: regnabit a ligno Deus, a kereszten uralkodik az Isten. Vagy egy másik középkori üzenet: dum volvitur orbis, stat crux, áll a keresztt, miközben a világ változik, fejlődik, mert az egyetlen válasz a világ számára a kereszt. Le lehet döntögetni a kereszteket, le lehet szedni a kereszteket a falakról, iskolák falairól is. Leszedheti az a szerencsétlen miniszter, akár 400 éves a kereszt, ezen akadtak fönn Németországban, hogy 400 éves keresztet szedett le abban a nagy tanácsteremben, éppen a napjainkban. Hát szedje le, akkor is áll a kereszt! Mert ezen a kereszten érkezik hozzánk az egyetlen üzenet: az Isten értünk Isten, az Isten jobban szeret bennünket egyszülött Fiánál is. És aki ennek az áldozatnak, ennek a szeretetnek a lényegét megsejti, az új életre születik.

Testvérek, rajtunk múlik minden, mennyire élünk egymásért, mennyire szeretjük egymást jobban önmagunknál. Ez a világ békéje, ez az, ami az ember legnagyobb gondjára, a szenvedésére válasz. Ami persze nem azt jelenti, hogy Krisztus lelép a keresztről, hanem jelenti az embernek azt az ígéretet: még ma velem leszel a Paradicsomban. Paradicsomi világot tudunk teremteni egymás számára még ma, ha ebben a szellemben tartozunk egymással össze. Krisztus Király vasárnapján, kedves jó Testvérek, a világnak üzeni az Egyház ezt a legfontosabb igazságot. A világnak, amely meg akarja oldani az emberi élet gondját, baját, problémáját. A tudomány, a haladás, az emberi ráció mindehhez kevés. Egyetlen válasz van, ez a krisztusi válasz.

És ha még arra is gondolok, hogy ez a király pásztor király, talán érdemes legalább egy gondolat erejéig itt is megállni. A nyáj és a pásztor kapcsolata. A pásztor erős és gyöngéd. Erős, amikor a vadakkal kell harcolni a nyáj létéért, a nyáj nyugalmáért, a nyáj békéjéért. Az igazi pásztor, aki nem béres, a báránybőrbe öltözött vadakkal is fölveszi a harcot. Megölhetik, de a lelket nem tudják megölni. Megölhetik a pásztort, de a nyáj tovább él és a nyáj ebből az igazságból születik újjá. Ugyanakkor a pásztor gyöngéd, mert nem mindig harc az élet, bár a vadak sosem nyugszanak meg. A pásztor terelgeti az anyajuhokat, ölébe veszi a kis bárányokat, mert olyan erős, hogy mindennel szembe megy és fölveszi a harcot az élet érdekében, és ugyanakkor olyan gyöngéd, hogy van bátorsága ahhoz, hogy kimutassa a gyöngéd szeretetét a másik felé, mert talán még az erős hatalomnál is többet jelent ez a gyöngéd, egymást vigyázó, egymást óvó, egymást megvédő erő, hatalom.

Testvérek! Nekünk van Királyunk, nekünk van Pásztorunk. Köszönet Istennek érte!

+ *A M E N* +

Imaszándék a Miatyánkhoz

Kedves Testvérek! Most, amikor az Úr imádságát imádkozzuk, gondoljunk Erzsébet nevű testvéreinkre, és Isten segítségét kérjük számukra, hogy legyen az ő példaképük Árpád-házi Szent Erzsébet, ahogy II. János Pál pápa mondotta, a hatékony tékozlás szentje. Bizony ennek a lelkiületnek meg kell jelenni a mi életünkben, ha igazán Krisztushoz akarunk tartozni meg egymáshoz. Isten éltesse őket!

Mi Atyánk...

Szentmise befejezése

Kedves Testvérek! Gondoljunk arra, hogy holnap a Szűzanyának egy nagyon szép ünnepe van, Szűzanya bemutatása a templomban. Gondoljunk erre is, kérjük az ő közbenjárását, hiszen sajátos kapcsolata van a nemzetünkkel a Nagyasszonyunknak.

+ *Á L D Á S* +